Staten-Generaal

1/2

Vergaderjaar 2014–2015

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees parlement

AH/ Nr. 57

VERSLAG

Vastgesteld 18 mei 2015

Van zondag 1 tot en met maandag 2 februari 2015 vond in Riga de voorzittersbijeenkomst plaats van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees parlement, hierna aangeduid als COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie deel als waarnemer (waaronder Servië en Turkije), evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie, van de Europese Commissie en van het Noorse en Zwitserse parlement. De Nederlandse delegatie naar deze conferentie bestond uit de heer Schrijver (PvdA) van de Eerste Kamer en de heren Azmani (VVD) en Leegte (VVD) van de Tweede Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit mevrouw Van den Driessche (Eerste Kamer) en mevrouw Nollen (Vertegenwoordiger van het Nederlands parlement bij de Europese Unie) en de heer van de Wiel (Tweede Kamer). De delegatie brengt als volgt verslag uit:

En marge van de conferentie

Op zondagavond ontving de delegatie een briefing van ambassadeur de heer Van den Dool, ambassadeur bij de Nederlandse Ambassade te Riga, Letland. Naast een toelichting op de ontwikkelingen van politieke en culturele historie van Letland is gesproken over de actuele huidige politieke situatie in Letland. In het bijzonder de positie en het staatsburgerschap van de Russisch sprekende Letten (relatief groot ten opzichte van de totale bevolking) is aan de orde gekomen.

Opening en procedurele zaken

De bijeenkomst werd ingeleid door de Voorzitter van het Letse parlement, mevrouw Ināra Mūrniece en voorgezeten door de voorzitter van de commissie Europese Zaken, mevrouw Čigāne. Tijdens de opening zijn de onderwerpen toegelicht die centraal zullen staan in het aankomende halfjaarlijkse COSAC-rapport. De agenda van de komende plenaire bijeenkomst van de COSAC in Riga van 31 mei-2 juni zal aansluiten op de

kst-22660-57
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

onderwerpen in dit halfjaarlijkse rapport. Op de agenda staan dan het Energiebeleid in Europa, het handelsbeleid en de EU als wereldwijde speler, de toekomst van parlementaire controle van EU aangelegenheden en tot slot de veiligheid en situatie in het Midden-Oosten.
Daarnaast is kort de verklaring[1] besproken en vastgesteld welke door het Voorzitterschap kort vooraf aan de bijeenkomst is rondgedeeld. Deze verklaring heeft betrekking op een veroordeling van de recente uitbarsting van geweld in Oekraïne en, onder verwijzing naar de Raad Buitenlandse Zaken van 29 januari jl., wordt verwezen naar het belang van de Oostelijk Partnerschapstop in Riga op 21-22 mei en voortgang van ratificatie van de associatieovereenkomsten.

Vervolgens is door de heer **Leegte** een presentatie gegeven over de resultaten van de bijeenkomst van 14 nationale parlementen en het Europees parlement in Brussel op 19 januari jl., een bijeenkomst die op initiatief van de Tweede Kamer tot stand is gekomen. Kernpunten tijdens de presentatie zijn onder meer de behandeling van het werkprogramma van de Europese Commissie; andere parlementen worden hierbij aangespoord eveneens een vorm van prioritering in te voeren, zoals de Tweede en Eerste Kamer reeds doen. Een overzicht van prioriteiten kan enerzijds de samenwerking tussen parlementen faciliteren, anderzijds kan de Europese Commissie actief geïnformeerd worden over prioriteiten van parlementen. Samenwerking tussen nationale parlementen en het Europees parlement kan verder ontstaan op voorstellen die niet in het werkprogramma stonden. Daarnaast is het initiatief van een werkgroep over de gele kaart procedure benoemd, waarbij de Poolse Sejm heeft aangeboden om een bijeenkomst te organiseren dit voorjaar in Warschau. De resultaten daarvan kunnen tijdens de plenaire COSAC-vergadering te Riga verder besproken worden.
De presentatie van de heer Leegte is vervolgd door een toelichting door Lord Boswell, Engelse House of Lords, over een initiatief over de groene kaart. De boodschap daarin is dat een groene kaart, een soort versterkte politieke dialoog, nu al kan worden opgepakt en geen formele afspraken of verdragswijziging behoeft. Ook dit onderwerp zal verder aan de orde komen tijdens de plenaire COSAC vergadering in Riga. Alle parlementen zijn aangespoord om, indien daartoe aanleiding is, nu al met de groene kaart aan de slag te gaan.

Beleidsdebatten

Twee debatsessies stonden geagendeerd, in aanvulling op datgene genoemd in dit verslag zijn op de website van de COSAC de notulen van de vergadering en sommige spreekteksten te vinden.[2] Tijdens de eerste sessie is gesproken over de prioriteiten van Letland en hun Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, mede in relatie tot installatie van de nieuwe Europese Commissie. Inleidingen werden verzorgd door mevrouw Kalniņa-Lukaševica, Parliamentary Secretary van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en door de heer Timmermans, eerste vicepresident van de Europese Commissie. Beiden gingen uitgebreid in op de prioriteiten tijdens de komende periode.
Voor het Letse voorzitterschap komen de prioriteiten, kort samengevat, neer op drie hoofdpunten. Namelijk een concurrerend (bijv. Energie-unie), digitaal (bijv. Digitale markt) en betrokken Europa (bijv. Oostelijk Partnerschap). Een initiatief dat de Letten iedere Voorzitterschap van de EU aanraden is het uitnodigen van het volledige college van de Europese

---

[1] http://www.cosac.eu/53-latvia-2015/meeting-of-the-chairpersons-of-cosac-1–2-february-2015/e1–9%20EN-STATEMENT-UKRAINE-FIN.pdf
[2] http://www.cosac.eu/53-latvia-2015/meeting-of-the-chairpersons-of-cosac-1–2-february-2015/

Commissie en de prioriteiten van de komende periode te bespreken in parlementaire panels samen met belangengroepen en sociale partners. Namens de Europese Commissie gaf de heer Timmermans ondersteuning aan de focus die Letland heeft aangebracht. Focus is ook nodig, mede via het nu voorliggende investeringsplan, op banen en groei. Ook het dossier voor betere regelgeving is door de heer Timmermans aan de orde gesteld. Hij gaf tot slot aan dat voor de Europese Commissie de samenwerking met nationale parlementen belangrijk is.
In het debat dat volgde voerden meerdere delegaties het woord, vele om ondersteuning uit te spreken voor de prioriteiten van de Europese Commissie en Letland. Een aantal stond langer stil bij de financiële situatie en het belang dat afspraken door alle landen, dus ook Griekenland, nagekomen worden (o.a. Ierland, Spanje en Duitsland). Andere onderwerpen waren onder meer de werking van het investeringsplan en de ontwikkeling rondom TTIP.

De tweede sessie betrof een debat over het Oostelijk Partnerschap en de uitdagingen voor de toekomst. Drie sprekers verzorgden een inleiding tijdens deze sessie. De heer Ahlin, voorzitter van het Zweedse parlement, benadrukte de ernst van de situatie en ging nader in op de opstelling van Rusland en de Europese Unie. Voor de EU zou de situatie in Oekraïne geen spel mogen zijn. Het gaat om de burgers in Oekraïne, Moldavië en Georgië, waarvoor de EU zich moet inzetten.
Daarna sprak de heer Rinkēvičs, Minister van Buitenlandse Zaken in Letland. Hij wees op de top die het land in mei organiseert over het Oostelijk Partnerschap. Deze top heeft hoge prioriteit in Letland en voor de EU. Het gaat immers niet alleen om de gewapende strijd in het gebied maar raakt ook het beleid van de EU, bijvoorbeeld het energiedossier.
Tot slot sprak de heer Semerak, eerste ondervoorzitter van de commissie Europese Integratie van de Oekraïense Verkhovna Rada. Zijn boodschap was dat Oekraïne hulp nodig heeft, en dan vooral via concrete middelen zoals wapens en financiering. Oekraïne is bezig met de nodige hervormingen, door de nieuwe regering is een eerste pakket aan hervormingen geïntroduceerd. Het Minsk protocol wordt gerespecteerd maar zonder verdere steun van de EU zal het niet lukken om de Oekraïense belangen veilig te stellen.
Het debat tussen de delegaties dat volgde, stond, mede naar aanleiding van een vraag van de heer **Schrijver**, grotendeels in het teken van de effectiviteit van het beleid dat de EU hanteert in reactie op de opstelling van Rusland. De heer Schrijver vroeg naar de visie van de sprekers op het tweevoudige beleid van de EU, dat bestaat uit enerzijds sancties tegen Rusland en anderzijds een politieke dialoog met Rusland. Hij merkte daarbij op dat met name de sancties wel een negatief effect hebben op Rusland, maar het beleid zelf lijkt tot nu toe te hebben gefaald om de Russische houding in de Oekraïense situatie te wijzigen. De heer Schrijver vroeg of de twee kanten van het beleid van de EU op dit punt wel voldoende met elkaar in balans staan.
De drie sprekers gingen nader in op de effectiviteit van het beleid van de EU ten aanzien van Rusland en merkten allen op dat de sancties tegen Rusland enkel zullen minderen, wanneer de Russische opstelling verbetert. De heer Rinkēvičs voegde daaraan toe dat de overeenkomsten die met Rusland zijn gesloten over de situatie in Oekraïne aantoonden dat de politieke dialoog met Rusland werkt, maar dat EU-diplomatie deze politieke dialoog verder kan ondersteunen waar het betreft een effectieve implementatie van de akkoorden door de betrokken partijen ter plaatse. De heer Ahlin wees tot slot erop dat de EU ook een derde beleidsstrategie ten aanzien van de Russische houding gebruikt. Deze bestaat uit steun aan hervormingen in Oekraïne en het aantoonbaar maken van het succes van andere Oost-Europese landen die deze hervormingen hebben doorgevoerd.

Namens de delegatie,

De ondervoorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Schrijver

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Tweede Kamer,
Azmani